

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . 100 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminica

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 268.

NECUVIINȚE.

Este foarte trist că, iarăș trebuie să facem amintire în coloanele acestui organ, despre necuviințele unor oameni mici la suflet, cari în fanatismul lor iezuitic, nu voesc să cunoască: nici omenie, nici respect față de oamenii puși în poziții înalte și nici simțul iubirei și imparțialității către neamul nostru.

Este vorba iarăș despre „Unirea”, ziarul oficios al metropoliei greco-catolice din Blaj, care nu are număr în care să nu-și verse năcazul și veninul asupra bisericii noastre românești și asupra conducătorilor ei.

Acest organ, ce samănă sămânța discordiei și a urei între fiii aceluiaș neam, este condus de preotul-canonice Dr. A. Rusu.

În nrul 41 articolul de pe fața întâi, al ziarului „Unirea” atacă pe I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului Dr. Nicolae Bălan, și pe ministerul cultelor.

↑ Ce credeți dece?

Pentru că d. Ministru de culte V. Goldiș nu a licvidat retribuție de stat pentru preotul greco-catolic nou venit în comuna Alțina care, abia numără 200 suflete greco-catolice.

Si pentru acest motiv absolut legal, pe ministrul culter il învinuește „Unirea” „că este în serviciul ortodoxismului prozelitișt”. Iar vinovatul principal că ministrul a purces legal, este — bine înțales — I. P. S. Sa Mitropolitul nostru.

Noi știm însă că, legea spune apriat că preotul unei parohii va primi retribuție dela stat, numai dacă numărul enoriașilor săi va atinge cifra de 300 suflete. Or „Unirea” spune apriat că în Alțina abia sunt 200 suflete greco-catolice.

Supărarea fraților noștri gr. cat. provine dela faptul că, ei încă sub regimul unguresc erau dedați să fie copii favorizați și alintați ai statului. Căci regimul unguresc le ținea preot și în comune unde abia aveau 8—10 suflete.

Evident că acest lucru se făcea cu tendința de-a sparge blocul românesc al nostru. Ii liniștim însă pe frații dela Blaj, căci ei încă și azi se înfructă mai bine de bunătățile statului român ca noi.

Ca exemplu le arătăm câteva comune dintr'un singur protopopiat din eparhia Aradului, unde n'avem preoți pentru că statul român se luptă cu greutățile începutului. În protopopiatul Hălmaș avem comune afiliate la alte parohii: Poiana cu 452 suflete, Budești cu 316, Baldovini cu 309, Căzănești 501, Valea-mare cu 430, Iosășel cu 513, Termure cu 411, Ocșor 408, Garavăii 347, Tehești 348, Rostoci 319, Strâmba 367.

Aceste comune fiecare are peste 300 suflete ortodoxe. Iar cu 200 suflete până la 300, mai avem vreo 10 comune.

Întrebăm deci pe frații dela „Unirea”, care Mitropolit este cauza că, pentru aceste parohii nu primim ajutor de stat, să le putem prevedea cu preoți?

Iar Veneratul Consistor dela Blaj de ce permite ca în organul său oficios să se alimenteze o ură așa de pronunțată contra bisericii românești și conducătorilor săi?

Congresul Preoțimeii ort.

Comitetul central al Asoc. Clerului „Andrei Șaguna”, întrunindu-se în 12 l. c. la Sibiu, a luat hotărârea, ca proximal Congres să se țină la Timișoara, în zilele de 10 și 11 Noemvrie a. c. Congresul se va deschide în modul obișnuit, prin serviciu divin la Biserica din Timișoara-Fabric și continuân'u-se într'un local potrivit, care va fi indicat mai târziu.

Congresul de acum va avea nota de propagandă în legătură cu tineretul adult și organizarea lui în Soc. „Sf. Gheorghe”. De aceea, în după ameeza zilei de 10 nov. se va ținea o conferință pentru tineret, încadrată în coruri, cari vor fi invitate să colaboreze.

În aceeași zi, în timp mai de seară, se va ține o a doua conferință publică pentru preoți, părinți și prietenii tineretului. La aceasta conferință s'a angajat apreciatul membru și colaborator Păr. *Dr. Gr. Cristescu* dela Sibiu.

Paralel în timp cu aceasta a doua conferință, păr. protopop militar *I. Dăncilă* din Sibiu va conferința, pentru tineretul militar, la școala militară.

În ziua a doua, de 11 nov. vor urmări: discută cu privire la organizarea tineretului; raportul comitetului central despre activitatea Asociației, precum și raportul casierului și eventualele propuneri, anunțate regulamentar.

Indicațiile de local și de oră se vor aduce mai târziu la cunoștință publică și acelor interesați, prin programa ce se va distribui participanților, la sosirea în gară și la sf. biserică.

Biroul Asoc. Clerului „A. Șaguna“.

„Iar Petru... sta cu slujitorii să vadă sfârșitul“.

„Iar Petru îl urmă de departe până la curtea arhierului și intrând înăuntru sta cu slujitorii să vadă sfârșitul“.
(Mat XXVI, 52.)

Drumul în spre curtea arhierului Kaiafa, eră tixit de lume. Vestea prinderii Prorocului din Nazaret umplu de curiozitate gloatele ierusalimitene. Plebea cea vecinic agitată și însetată de emoții senzaționale, așteptă nerăbdătoare în jurul curții arhieresti. Unii din tumult preamărau pe Isus, ca pe un trimis al lui Dumnezeu, care a luminat orbit, a vindecat bolnavii, a isgonit dracii, pretându-se în apărătorii Lui; alții prin murmur surd și prin urlete stridente cereau condamnarea Lui, pentru că prin activitatea sa publică tindea să nimicească Legea mozaică.

Intr' acestea iată, că se apropie de curtea arhierului gloată multă înarmată cu spade și lănci. În mijlocul sbirilor și a noroadelor neliniștite, Domnul Hristos prins ca un răzvrătit de rând și ca un făcător de rele.

O ce lucru fărădelege! Câtă necuvioșie! Zădiorul făpturii, care vremelnicește petreceă în trup omenească curat și fără prihană, iată-L judecat și împilat de creatura mizerabilă și plină de înfrânciunea păcatului. „Iar toate acestea s'au făcut, ca să fie împlinite scripturile profetilor“. Unica mângâiere!

După scena penibilă din Getsimani, apostolii îngroziiți și stăpâniți de gânduri deșarte omenești îl părăsesc pe învățătorul. Singur Ap. Petru arată o consecvență oarecare, dar și aceea ascunsă și implicită în pasivitate sufletească. „Iar Petru îl urmă de departe, până la curtea arhierului și intrând înăuntru sta cu slujitorii să vadă sfârșitul“. (Math. XXVI, 58.)

În sufletul Ap. Petru se strecoară o puternică îndoială. Nu înțelegeă clar pentru ce Hristosul, Fiul lui Dumnezeu nu-și desarmează vrăjmașii într'un chip minunat, care să-i descopere din nou gloria dumnezeiască în fața oamenilor, ci preferă calea suferinții, a răbdării și a iertării. Apostolul Petru aveă încă viziunea minunilor Domnului. Aceeaș stare spirituală, care ne ispitește adeseori dominându-ne și pe noi creștinii de azi!

Iubirea sa față de Mântuitorul Hristos îl face totuși să-L urmeze, dar numai de departe. Da, de departe, pentru că logica sa omenească impecabilă în calculele sale îl opră pe Ap. Petru la distanța extremității tragediei, care începuse să se desfășure, pentru că să evite eventuala vinovăție personală, în calitatea sa de ucenic al Domnului. Curiozitatea irezistibilă îl duce chiar până înăuntru curții divanului arhieresc, dar și aci din prudență „sta cu slujitorii să vadă sfârșitul“. În adâncimea conștiinței sale simții Ap. Petru datorința ce ar fi avut-o să apere pe învățătorul Său, dar teama suferinții îl înghiață pe buze mărturisirea eroică din Cesarea lui Filip și locul ei îl uzurpă negațiunea: „Nu știu ce zici!“ „Nu știu pe omul acesta!“

Câtă deosebire! Ce contrast isbitor între mărturisirea solemnă a divinității Mântuitorului Hristos, din Cesarea și negațiunea ei din curtea arhierului Kaiafa! Insuș Ap. Petru o simții în urmă. Dreptaceea cântând cocoșul a plâns cu amar.

Când îmi este dat să cetesc acest pasagiu din Sf. Scriptură, tot mai mult mă întăresc în convingerea, că purtarea Sf. Ap. Petru este icoana admirabilă, este însuși simbolul vecinic al nestatorniciei firii omenești. În cele mai multe cazuri și aproape fără deosebire de situația socială, iubirea de sine tiranizează sufletul omenească, întunecându-i noțiunea despre adevăr și minciună dreptate și ilegalitate, și celelalte valori ale moralității firii omenești. Pentru noi este câte-odată mai comod să facem reticențe în privința valorilor morale. Altădată este mai consult omului să spună neadevăr, să nege valorile morale, pentru că această atitudine practică îi servește mai bine egoismului său. Manifestările individuale de nuanță etică le urmărim „de departe“, iar acțiunile sociale creștine, filantropice, etc. le contemplăm adeseori „privindu-le sfârșitul“. N'avem energia sufletească să intrăm în luptă pentru triumful valorilor morale. Este mai ușor să ne năpustim asupra lor cu o critică ingenioasă dărîmând mai mult decât clădind.

Aflăm ce e drept și între noi exemplare de moralitate pasivă. Sunt unii, cari iubesc foarte mult valorile morale, până mărturisirea lor nu cere jertfă și nu presupune luptă riscată pentru interesele omenești. Dar cea mai unică ispită, opinia publică, situația socială și iubirea de sine îi face apatici pentru valorile lumii spirituale. Pe aceștia i-am putea clasă în categoria moralității pasive, statice. O astfel de moralitate însă nici nu va schimbă lumea.

Ne trebuie altă moralitate, cea dinamică creștină. Aceea, care să se vadă desfășurându-se în acte eroice sufletești. Esența moralității dinamice creștine este tocmai idealul creștin în infinita sa varietate și în vecinica sa devenire. Nu retragerea splendidă din lume a creștinului, ci pătrunderea lumii cu eternele valori morale creștine este necesară. O astfel de moralitate este exemplificată în comportarea Mântuitorului Hristos față de realitățile vieții individuale și colective. Iar, când te găudești că vestea cea bună a mântuirii se propoveduește de aproape 2000 de ani, te cuprinde o jale pentru slăbiciunea firii omenești, dar totodată și o dorință fierbinte să-și facă fiecare educația sa sufletească în sensul acesta.

Prin oamenii, conduși de moralitatea dinamică creștină putem abia nădăjdui să vedem venind împărăția lui Dumnezeu, întru putere.

Pr. Ștefan R. Lungu.

Cuvântare

la sfințirea praporului dăruit de Asociația meseriașilor și comercianților români din Arad și jur.

Dreptmăritorilor creștin. Prin sfințirea acestui prapor prăznuim o îndoită biruință. Praporii se numesc și steaguri bisericești, iar steagurile sau drapelurile totdeauna au fost semnele învingerii. Ele au însuflețit în vechime și însuflețesc până în ziua de astăzi pe soldați la luptă. Câtă vreme drapelul fălăie în fruntea oștilor luptătoare, ele au nădejdea, că vor birui asupra dușmanului. În preajma drapelului se dau cele mai crâncene lupte; purtătorul drapelului, e ținta tuturor loviturilor și drapelul trebuie să treacă din mână în mână, pentru că purtătorii îi cad și alții au datoria să-i leie locul, căci e vai, când drapelul nu mai fălăie în fruntea oștilor luptătoare.

Meseriași și comercianții din Arad și jur organizați în Asociație au adus bisericii un steag. E semnul unei biruințe a lor. E semnul, că bunul Dumnezeu i-a învrednicit să ajungă: întâiu la un număr așa de frumos în părțile arădane, și în al doilea rând, că au putut să se organizeze. E mare biruința aceasta aici la marginea Țării, în marea de străini.

Eu am prilejul, ca an de an să văd numărul lor crescând și am marele privilegiu cași catihet al școlilor de ucenici, să mă bucur an de an tot mai mult, văzând cum crește numărul și procentul meseriașilor români de mâne Așa bunăoară:*)

în anul școlar	1920/21	am avut	184,	sau	11:39	la sută
" "	"	"	318,	"	13:26	" "
" "	"	"	413,	"	15:60	" "
" "	"	"	541,	"	19:70	" "
" "	"	"	615,	"	21:96	" "
" "	"	"	655,	"	21:98	" "

*) Datele ce urmează arată numai numărul ucenicilor ortodocși români din Arad iar procentul, prin urmare, e cel față de toate celelalte confesiuni. Români de alte confesiuni sunt, bine înțeles, greco-catolicii, al căror număr însă abia în anul școlar 1925-26 a trecut peste 20.

Aceasta e numai o parte din biruința, pe care o prăznuiesc comercianții și meseriași, căci ei sărbătoresc învingerea, că pas cu pas și zi cu zi cu zăcuceresc tot mai mult teren din mâinile străinilor.

Dacă ei au adus acest prapor în sfânta biserică, înseamnă că au scos drapelul luptei lor în fața întregii lumi românești, chemând-o la luptă. Lupta aceasta din partea voastră a tuturor va fi să-i sprijinim și să-i iubim, că sunt fiil și frații noștri.

Praporul dăruit de ei sfintei biserici e semnul unei biruințe, e nădejdea altele și e chezașia unui lung și nesfârșit șir de învingeri. Eu rog pe bunul și atotputernicul Dumnezeu, să le deie putere, să muncească cu cinste și cu dragoste creștinească.

*

Cu toate acestea, iubitorilor meseriași și comercianți români, țin să vă spun vouă: să nu credeți că biruința e a voastră. Cum ar putea să fie a voastră învingerea, când, iată, semnul biruinței voastre a ajuns în Cetatea aceasta? Dum ar fi a voastră biruința, când, iată, steagul vostru cu ziua de azi a devenit trofeul bisericii? Voi ați capitulat în fața bisericii! Praporul dăruit de voi e semnul, că biserica și neamul au biruit, e nădejdea și chezașia, că biserica va avea un lung șir de biruințe asupra voastră.

Cine ar ști mai bine decât voi, că nainte de războiu și în cursul războiului, prea mulți meseriași și comercianți s'au înstrăinat întâiu de biserică, și-au părăsit apoi limba și s'au lepădat de neam. Vor fi și azi încă mulți, cari se simțesc străini, dar nădăjduim că se vor întoarce, se întorc chiar — și bine să ținem minte — întâiu vin la biserică, apoi la limbă și neam. Credem cu neclintită credință, că toți se vor întoarce la sinul bisericii, ca la sinul unei mame bune. Credem, — și însuș praporul vostru e chezașie — că toți vor fi biruiți de biserică și în fața ei toți vor capitula.

Vedeți dar că bucuria nu e a voastră. Și totuș: bucurați-vă! Biserica își împarte bucuria cu voi, căci sunteți fiil și împreună moștenitorii ei.

Bucurați-vă că începeți să biruiți și să cucerii tot mai mult teren, dar bucurați-vă și vă veseliți, că biserica și neamul au luat biruință asupra sufletelor voastre și adevăr zic vouă: zadarnic ați căuta învingere, câtă vreme nu ați lăsa biserica să vă învingă.

Treimea cea de o ființă și nedespărțită să primească jertfa voastră întru altarul său cel mai presus de ceruri și să trimită asupra voastră, asupra trudei voastre și asupra frumoaselor voastre năzuințe binecuvântarea sa cu al său dar și cu a sa iubire de oameni tatdeauna și acum și pururea și vecii vecilor Amin.

Arad.

F. Codreanu
preot.

Cercul religios Lipova la Dorgoș.

Sărbătoarea Cuvioasa Parascheva fiind hramul sf. biserici din Dorgoș și având în același zi a se sfinți monumentul eroilor, conducerea cer. ului religios Lipova a aflat de potrivit a întruni cercul în aceasta parohie.

Sfânta Liturghie a fost celebrată — domnul prototiereu fiind la congresul bisericesc din București — de păr. Vasilie Dehelean din Ususău asistat de preoții: Vasilie Groza Dorgoș, Petru Herețiu Chelmac, Vasilie Debău Lipova și Aurul Dobos din Belotint.

La priceasă păr. Petru Herețiu urcă amvonul și în o predică avântată vorbește mulțimei despre cultul sfinților, apoi cu interesantă dată face istoricul vieții și a moaștelor Cuv. Parascheva. Amintește, de ducerea sfi moaște din Epivat la Târnov, apoi de aici în Muntenia sub domnia lui Mircea, arată, cum Turcii după ce au bătut pe Mircea trimis sf. moaște în Belgradul Sârbiei, iar de aici la Constantinopol, Patriarhia ecumenică obținând dela Poarta otomană sf. moaște le păstrează până la 1641 când Vasilie Lupu domnul Moldovei — pe lângă plățirea unei sume mari — le aduce și cu solemnitate mare le așează în biserica sf. Trei Ierarhi din Iași.

Din minunile săvârșite la moaștele sfintei ena-rează cea din 27 Decembrie 1888.

După terminarea sf. Liturghii preoții și toți creștinii în procesiune religioasă, ies din biserică și trec la monumentul eroilor, așezat pe un loc potrivit înaintea sf. biserici, ridicat din colecta făcută de neobositul preot Vasilie Groza.

Terminat fiind ritualul bisericesc precis, cade pânza de pe monument, literile aurite de pe tabla albă de marmură ne arată numele eroilor din Dorgoș. păr. Vas. Dehelean stropește monumentul cu apă sfințită. Se celebrează și un parastas pentru eroi, la finea căruia păr. Vas. Debău din Lipova ține o prea frumoasă cuvântare care stoarce lacrimi din ochii auzitorilor. Urmează sfințirea unui baldachin făcut din osârda și colecta păr. Groza.

După terminarea serviciului divin preoții trec în cancelaria of. parohial unde s'au rezolvat unele chestiuni curente. Apoi s'a decis, ca proximal cerc să se țină în parohia Chizdia și tot același zi d. a. în Laboșint, iar preoți absenți fără motiv justificat, să fie amendați în favorul fondului cercului rel. Lipova.

La ora 13 s-a servit masa în ospitala casă a păr. Groza. D-na Groza și de data aceasta a dovedit că e o bună „maică preoteasă“.

După publicul a fost disiras de fanfară din Câmpuri. Să nu credeți, că Câmpuri e vre-o parohie bogată. Nu! Totuși are fanfară. Bapțiștii în propaganda lor sunt mult ajutați de fanfarele ce leau. Aud, că și uniții au fanfare în unele parohii din Bănat, N'ar fi oare bine să ne gândim și noi la înființarea lor?

Mă gândesc deocamdată numai la parohiile noastre bogate b. o. Pecica, Șeitin, Curtici, Micălaca, Șiria, Covăsinț — unde sunt așa mulți bapțiști.

Secretar.

P. S. Sa Episcopul Grigorie în vizitație canonică.

ITINERAR.

La 23 Octombrie ora 2½ p. m. pleacă mașina la Arad după P. S. Sa.

La ora 5 p. m. sosirea P. S. Sale în Timișoara. Primirea în fața Prefecturii, pe piața Unirii.

La 24 Oct. c. ora 9 a. m. serviciul divin la biserica din Elisabetin, sfințirea ciopotelor.

La ora 1 p. m. masa.

La ora 3 p. m. vizitație canonică la Chișoda.

La ora 4½ vizitație canonică la Ghiroc.

La 25 Oct. c. Luni ora 10 a. m. plecare la Seceani. la ora 11 a. m. serviciul religios în biserica de aici.

La ora 12 a. m. masa în Seceani.

La ora 2½ plecarea la Murani, la ora 3 p. m. serviciul religios în biserica din Murani.

La ora 4 p. m. plecare la Fibiș.

La ora 5 p. m. priveghere în biserica din Fibiș.

La 26 Oct. a. c. La ora 9 a. m. sfințirea bisericii din Fibiș și sf. Liturghie.

La ora 1 p. m. masa.

La ora 3 p. m. plecare la Firighaz.

La ora 3½ serviciu religios în biserica din Firighaz.

La ora 4½ p. m. plecare spre casă.

Aviz.

Societatea ortodoxă a Femeilor române din Arad.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, în vederea organizării Societății ortodoxe a femeilor române filiala Arad, invită pe ziua de 28 Octombrie l. c. ora 5 d. m. toate doamnele române din Arad la ședința de constituire, care se va ține în sala mare dela Primăria orașului.

Acest aviz ține loc de invitare specială.

Revizoratul școlar din Arad.

Nr. 4235/1926.

Arad, la 16 Octombrie 1926.

Numiri în personalul de control din jud. Arad.

Revizor școlar inamovibil: David Balint fost sub-revizor, subrevizor de birou; Pavel Dârlea fost învățător Covăsinț, Subrevizor de control; Traian Givulescu învățător în Pauliș, pentru circumscripția Aradul-nou; Vichentie Guleș învățător în Arad pentru circumscripția pecica; Iuliu Paguba dir. școl. Socodor pentru circumscripția Chișineu; Teodor Ardelean inv. Somoscheș pentru circumscripția Cermelu; Lazar Igrışan fost sub-revizor pentru circumscripția Șebîș; Iuliu Dragoiu inv. în Dumbrăvița pentru circumscripția Radna și Mihai Vidiu fost subrevizor pentru circumscripția Halmagiu.

Direcțiunea Institutului teologic ort. rom. din Arad

Nr. 504/1926.

COMUNICAT.

George Ținică, născut în 15 Septembrie 1900 în comuna Fântâna Domnească din județul Mehedinți, dieceza Râmnic-Noului Severin, pierzându-și Absolutorul teologic eliberat cu data de 28 Iunie 1923, srb Nr. 8 T. M. 1922/23, i s-a eliberat cu data de 16 Octombrie 1926 Nr. 504 T/1926, duplicatul absolutoriului, prin ce originalul se declară de anulat.

Arad, la 16 Octombrie 1926.

Dr. Teodor Botiș
Director.

INFORMAȚIUNI.

Cincizeci de ani. La sfârșitul anului curent organul nostru „*Biserica și Școala*” împlinește 50 ani de existență și de muncă devotată, prestată pentru prosperarea și înfiorirea bisericeii și neamului nostru.

Cu acest prilej, vom scoate un număr jubilar. Rugăm pe preoții și oamenii de bine, cari doresc să colaboreze la acest număr să ne trimită articoli scurți și bine studiați.

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru a sosit dela ședințele congresul național-bisericesc din București, joi în 21 Octombrie l. c.

Starea Mitropolitului Vasilie Suciu s'a ameliorat. Starea sănătății mitropolitului Vasilie al Blajului s'a ameliorat în ultimile zile mult. Medicii l'au asigurat că în curând va putea părăsi clinice.

Duminică în bisericile unite, s'au oficiat liturghii pentru grabnica înșănătoșare a mitropolitului Vasilie.

Mișcare în corpul prefectilor. În cursul acestei săptămâni se va face o mare mișcare în rândul prefectilor de județe. 12 prefecti vor demisiona, din cari 2 din Basarabia, cari cu prilejul inspecției, făcute de d. ministru Octavian Goga, n'au fost găsiți la înălțimea funcțiunei, ce li s'a încredințat.

Moartea savantului Victor Babeș. Incontestabil una din cele mai autentice glorii a științelor române; și de sigur unul din marile nume mondiale. Bacteriologul Babeș a fost un om închinat studiului și științei, dar numele său a trecut de mult marginile laboratorilor sau hotarele lumii savante, pentru a se plasa între binefăcătorii omenirii. Dacă turbarea a încetat să fie un flagel și o groază, aceasta lui Babeș i se datorește. Peste patru sute de lucrări originale înpodebesc această viață eroică de luptă în domeniile științelor.

Doctorul Victor Babeș s'a născut la 1854. Studiile primare, secundare și superioare le-a făcut în Viena și Budapesta.

Făcându-se cunoscut, chiar după terminarea universității, prin lucrările sale în domeniul bacteriologiei, a fost chemat, la 1887, ca profesor la catedra de bacteriologie și anatomie patologică dela facultatea de medicină din București.

Neobosit cercetător în știința bacteriologiei, doctorul Babeș a publicat peste 400 lucrări care au fost cercetate în toate academiile de științe din lume.

Pentru meritele sale a fost ales membru al „Academiei de medicină” din Paris și a numeroase societăți științifice din străinătate, membru al „Academiei Române”. A fost membru în Consiliul sanitar superior-membru al Senatului Universitar și decan al facultății de medicină.

Ilustrul defunct a fost decorat cu numeroase ordine române și străine, printre care: ofițer al „Steii României” comandor al „Coroanei României”, ofițer al „Legiunii de Onoare”, ofițer al „Coroanei de Fer” austriacă, comandant al „Meritului Civil” bulgar, Bene Merenti cl. I, etc.

În vecl pomenirea lui.

Regina Maria la America. Vaporul cu Regina a intrat ieri după amiază în portul New-York. Regina Maria a României, Prințesa Ileana și Prințul Nicolae, însoțiți de suită, au trecut de pe bordul vaporului pe bacul municipal și au debarcat la Battery, în mijlocul „sgârie norilor”, admirând proporțiile gigantice ale acestor clădiri.

S'a format un cortegiu; Regina, Prințesa și Prințesa s'au urcat separat în trei automobile, escortate de sute de agenți de poliție, și detectivi și militari, aleși special pentru aceasta din trupele marinei, cortegiul s'a îndreptat încet spre palatul comunal, fiind încontinuu aclamat de o mulțime imensă, care umplea străzile pe unde au trecut înalții oaspeți. La ferestrele birourilor din Bordway atârneau ghirlande făcute din panglici de hârtie; Funcționarii cuprinși de entuziasm desfășurau fără încetare noi ghirlande.

Ploaia care începuse să cadă din momentul când grupul regal a părăsit vaporul „Levithan” a întunecat într-o câțva strălucirea recepțiunei, dar cu toate acestea bun sositul urat de populația New-Yorkului n'au fost mai puțin sincer.

La Palatul primăriei a avut loc ceremonia solemnă a primitei. Muzicele au cântat imnul Național Român, apoi, Regina și întreaga suită au plecat direct la gara companiei căilor ferate din Pensilvania, luând trenul pentru Washington.

Regina și suita se va înapoia la New-York peste două zile, și va locui aci în hotelul „Parc Avenue”, amenajat special cu mari sacrificii. Numai patul destinat Reginei Maria este prețuit la 50.000 dolari. Mobilietul din apartamentele oaspeților regali a fost sigurat pentru suma de 400.000 dolari.

Dela trei companii de cale ferată pe liniile cărora va călători Regina Maria cu un tren special, au anunțat că persoanele din suita Regală vor avea de plătit fiecare câte un dolar numai, pentru întreaga călătorie.

Gruparea d-lui Argetoianu trece în partidul liberal BUCUREȘTI. D. Argetoianu a făcut astăzi o vizită d-lui Ionel Brătianu.

D. Argetoianu, împreună cu amici săi politici, au decis să se înscrie în partidul național-liberal. Deasemenea și d. prof. Petre Dragomirescu.

Starea de asediu în Basarabia și Dobrogea va fi ridicată. O delegație de dobrogeni și locuitori din Cadrilater s'a prezentat astăzi d-lui Octavian Goga, ministru de interne, cerând să se ridice starea de asediu în Dobrogea. D. Goga a promis că va ridica starea de asediu nu numai acolo, dar și în Basarabia și-n alte părți ale țării, ude starea de lucruri ar îngădui.

Proorogarea parlamentului. Parlamentul a fost proorogat până la 14 Noembrie.

Primele proiecte de legi cari se vor depune, vor fi: legea muncitorească, legea pentru reorganizarea căilor ferate și legea stabilizării leului.

Opt miliarde lei pentru funcționari. Din cercurile ministerul de finanțe se comunică că bugetul general al Statului va fi mărit cu 8 miliarde lei, care vor fi întrebuintate pentru sporirea salariilor funcționarilor.

Tratat secret italo-român (?) Presa germana află din Londra după corespondentul din Roma al ziarului „Manchester Gaurdian”, că generalul Averescu afară de tratatul italo-român care a fost publicat, a mai încheiat și un alt tratat secret cu Mussolini prin care se asigură recunoașterea alipirei Basarabiei.

Constituirea regionalei bucovinene a L. A. N. C. La Cernăuți, a avut loc ieri constituirea regionalei bucovinene a Ligei Creștine. A participat d. prof. A. C. Cuza.

Președinte al regionalei a fost ales d. prof. Brăileanu, vice-președinți dd. Catalin și George Cuza.

Troțchi, Zinoviev și Peatacov au fost arestați. Situația în Rusia se agravează. Există temeri serioase de izbucnirea războiului civil.

Opoziția contra guvernului crește din zi în zi. În special, mișcarea opoziționistă face succese la Cronstadt și Moscova.

Se anunță din Varșovia că au fost arestați Troțchi Zinoviev și Peatacov.

S'au operat la Moscova peste 400 arestări.

Regimentele de marină din Cronstadt, cari s'au pronunțat contra guvernului, au fost dizolvate.

Sovietele recunosc datorite antebelice. Krasin, ambasadorul sovietelor la Londra, a fost primit într-o lungă audiență de Chamberlain. Krasin a declarat, că sovietele vor recunoaște datorile ante-balice, însă vor pune condițiunea acordării creditelor.

Ungaria se întărește la Adriatică. În cercurile vieneze circulă cu persistență șvonul lansat de presa maghiară, cum Iugoslavia ar fi oferit Ungariei un port liber la Spalato. Aceasta spre a-și întări poziția în Adriatică fața de Italia.

Belgradul nu a dat până acum nici o desmințire.

S'a votat acordul pentru despăgubirea Hohenzollernilor. Dieta prusiană a aprobat, după 4 ore de obstrucție din partea deputațiilor comuniști, acordul pentru despăgubirea Hohenzollernilor.

Comuniștii au votat toți contra acordului. Social democrații s'au obținut.

Comuniștii au provocat un scandal infernal.

Președintele a fost nevoit să suspende ședința. După redeschiderea ședinței ministru de finanțe, referindu-se la șvonurile tendențioase cu privire la eventuala revenire a ex-caizerului în Germania, a declarat, că în conformitate cu legea pentru apărarea republicei guvernul poate interzice șederea în țară a membrilor foastelor familii domnitoare germane.

Scopul călătoriei d-lui Ionel Brătianu la Paris. D. Dr. Angheliescu, fost ministru, reîntors de curând de la Paris, a avut la Florica o lungă întrevedere cu d. Ionel Brătianu.

D. Ionel Brătianu și-a anunțat plecarea la Paris peste câteva zile.

În cercurile bine informate se afirmă, că scopul călătoriei la Paris a șefului partidului național-liberal este în strânsă legătură cu unele eventuale schimbări de ordin constituțional și că d. dr. Angheliescu a raportat d-lui I Brătianu despre convorbirile preliminare, pe care D-sa le-a avut la Paris.

Sovietele abandonează revendicarea Basarabiei. Ziarul „Daily News” află din Holsingfors că sovietele ar pregăti propuneri, implicând abandonarea politice de agresiune și propagandă, precum și plata datoriilor. Ar preconiza o conferință în acest scop cu țările interesante, în teritoriul neutru precum și abandonarea oricărei revendicări asupra Basarabiei.

Intellectualii unguri se solidarizază cu falsificatorii bancotelor. În societățile naționaliste maghiare, atât din Budapesta, cât și din provincie, circulă diferite liste, în care semnează personalități marcante, pentru grațierea tuturor celor implicați în panama falsificării da franci francezi.

Incidente la Roma. Din Roma se anunță, că au avut loc grave incidente, producându-se încaierări între trupele regulate și miliția fascistă. Un maior a împușcat mortal pe un fascist. Trupele regulate au făcut uz de arme contra miliției revoltate.

Știrile despre reîntoarcerea fostului caizer se desmint. Paris. „Le Martin” anunță că cercurile germane bine informate afirmă că știrile despre reîntoarcerea fostului caizer Wilhem nu sunt justificate.

Uniforma școlară, decretată obligatorie pentru elevii școalelor secundare, a produs o mare lovitură părinților cu mijloace materiale modeste. Se anunță acum că, s'a revenit asupra hotărârii. Directorii școalelor secundare din capitală și alte orașe au admis ca elevii cari au uniforme vechi să vină cu ele, iar atunci când își vor face altele nouă, să le facă după modelul cerut de minister. Ar fi și mai bine, dacă hotărârea aceasta ar fi întregită cu *admiterea portului țărănesc în școală*. (E ciudat că trebuie să o spunem aceasta tocmai autorităților școlare românești.)

BIBLIOGRAFIE.

Dreptul bisericesc ortodox de *Dr. Nicodem Mișă*, ediția a treia. Belgrad 1926.

În editura dlui *Rista Kistic* din Belgrad a apărut în limba sârbească ediția a treia a valoroasei lucrări de drept bisericesc scrisă de marele canonist *Dr. Nicodem Mișă*, fostul episcop al Zarei din Dalmația: *Dreptul bisericesc oriental*. Traducerea sârbească a întregirilor din ediția a doua germană a făcut-o dl *Dr. Radovan N. Kazimirovici*, eruditul profesor universitar din Belgrad. Tot așa, spre a completa materia de drept bisericesc cuprinsă în edițiile anterioare, a mai scris pentru ediția prezentă și un adaus de 104 pagini (802—905). Mai ales pentru acest adaus este deosebit interes ediția nouă a acestui, cel mai de seamă manual de drept bisericesc din toate Bisericile ortodoxe.

În adausul acesta se expune, în capitole separate, situația actuală de drept a celor 22 Biserici ortodoxe existente, începând cu cele *autocefale*: Patriarhatul Constantinopolului, Alexandriei, Antiohiei, Ierusalimului, Arhiepiscopia din Cipru, Biserica rusească, Arhiepiscopia din Sinai, Biserica grecească, bulgară, Patriarhatul Bisericii din regatul sârbo-croato-sloven, Patriarhatul român și Mitropolia polonă. Urmează Bisericile *autonome*: din republica cehoslovacă, Finlanda, Creta, Estonia și America și în fine cele din Ucraina, Albania, Letonia, Litvania și Georgia. Partea aceasta este de mare preț mai ales din cauza actualității ce prezintă, fiindcă, după cât știm, până astăzi nu avem altă lucrare mai completă, din care ne-am putea face o idee clară despre schimbările din viața și organizația tuturor Bisericilor ortodoxe, schimbări făcute după războiul mondial, odată cu marile transformări politice și teritoriale. Urmează apoi un scurt istoric al congresului panortodox ținut la Constantinopol în a. 1923, precum și păreri autorului asupra chestiunii arzătoare a viitorului sinod ecumenic. În fine ni se dă în câteva pagini literatura mai nouă din domeniul dreptului bisericesc.

Precum se vede din această scurtă înșirare a chestiunilor tratate, lucrarea dlui R. N. Kazimirovici este o contribuție prețioasă pentru literatura dreptului

bisericesc și umple un gol foarte simțit. O traducere în românește ar fi dintre cele mai binevenite, dacă cumva reeditarea operei întregi, a cărei traducere după ediția a doua, revăzută de dl profesor *I. Mișă*, ar întâmpina greutatea.

Dr. N. P.

CONCURSE.

Nr. 4731—1926.

Pentru distribuirea uneia eventual alor două burse din din fundațiunea medicului *Dr. Iuliu T. Mera* din Șiria se publică concurs de 30 zile socotite dela prima publicare a acestui concurs în organul parhial „Biserica și Școala”.

Admisibil la concurs sunt în general tinerii români ortodoxi săraci studenți la facultăți de drept, medicină, filosofie, tehnică, teologie, cu purtare bună și spor escelent în studii. La distribuirea bursei se va ține în seamă următoarele dispoziții speciale ale fundatorului:

a) Preferință vor avea în locul prim acela dintre reflextanții, cari vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al șaselea grad de sânge ori de cuscrie.

b) În al doilea loc tinerii născuți în Șiria (jud. Arad).

c) În al treilea rând: cei născuți în județul Aradului, resp. în dieceza Aradului, și în fine cei născuți în mitropolia ort. rom. a Ardealului.

d) În absența recurenților potriviți din categoriile de mai sus ale studenților dela facultăți se pot vota burse și altor tineri studenți eminenți și săraci din clasele V-VIII ale școalelor secundare, eventual academii comerciale, școale militare de cadeți și din preparandii (școale normale) în ordinea de sub a)-b)

Pentru a-și dovedi îndreptățirea, concurenții vor avea să prezinte, potrivit cu dispozițiile din §-X al literelor fundamentale, documente autentice, a) că sunt cetățeni români, b) că-s născuți din căsătorie legală bisericească a părinților ortodoxi români, c) că atât ei cât și părinții lor aparțin și acum bisericii ortodoxe române, d) că sunt atât de săraci, încât fără stipendiu nu sunt în stare a-și continua studiile, e) că atât truște cât și sufletește sunt sănătoși, f) că studiile de mai nainte le-ău terminat cu spor escelent, g) cu informațiune familiară, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al VI-lea grad de sânge ori de cuscrie, că sunt născuți în Șiria, ori în județul Aradului, ori în dieceza Aradului ori pe teritoriul mitropoliei Ardealului.

Împrejurarea de sub lit. d) se va dovedi cu atestată bineprecizată și detaliată, dela antistia comunală și vidimat de oficiul parhial ort. rom. al locului.

Reflextanții, cari eventual mai au vr-o bursă, sunt datorii să arate: suma acelei burse și că dela cine o au.

Cererile, ajustate cu dovezile cerute mai sus vor trebui trimise Consistoriului eparhial, în termen Cererile intrate mai târziu ori neadjustate complet nu se vor lua în socotință.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută la 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

—□—

2—3

Nr. 4123/1926

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile pentru conferire pe durata exclusivă a anului școlar 1926/27 a burselor vacante din fundațiunea Teodor Pap, administrată de subsenatul Cons. eparhial.

Îndreptățiți la acele burse sunt, conform literilor fondationale a) rudele fondatorului; b) tinerii români ortodocșilor din Giula' cari studează la noi în patrie; c) în lipsa recurenților indicați sub a-b) urmează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea se veche, cari cercetează școale elementare, civile sau medii, reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale-liceale, academii, universități și instituite teologice.

La concurs se admit și elevi.

Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliu subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vr-un notar public.

1. Act de botez din matricula bisericească, provăzută cu clauza oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre.

2. Rudeniile fondatorului să anexeze și informații familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire;

3. Atestat de paupertate dela direcția politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurenților și despre a sa proprie. Rudeniile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Atestat școlar pe anul școlar trecut, iar universitarii despre toate cursurile respective semestrale ascultate și documente despre examenele prestate.

5. Concurenți să arată: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adevărat dela Direcțiunea școlii: de au sau nu au bursă, și că dacă au ce sumă face aceea?

Neobservarea uneia ori alteia din condițiile de mai sus va avea de urmarea, că cererile ajustate de defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, din șed. Cons. eparhial dela 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

—□—

2—3

Nr. 4130/1926.

Prin aceasta se publică concurs de 30 zile pentru distribuirea burselor din fundațiunea „Simeon Iosif Popoviciu-Paffy“

1. Pentru un tânăr din familia Popa din Buteni, care ar studia bine la vr-o școală primară, medie sau secundară;

2. Pentru un tânăr, care s-ar pregăti de profesură pentru institutele diecezane centrale sau ar face studii teologice superioare;

Dela recurenții la bursa primă se cere să prezinte: extras de botez ca dovadă că e membru al bisericii ort. române; atestat de paupertate, atestat medical și de moralitate, și dovada că e din familia Popa dela Buteni, - dela recurenții la a doua bursă se cere: extras de botez, atestat de paupertate și moralitate, atestat de bacalaureat cu succes bun și arătarea studiilor ce le fac acum.

Și dela unii și dela alții se cere să arate, cu atestat dela conducerea școlii ce o cercetează, ce altă eventuală bursă mai are dela cine și în ce sumă.

Între concurenții de același condițiuni vor avea preferință recurenții din numita familie Popa și în locul al doilea absolvenții Institutului teologic din Arad.

În lipsa recurenților de categoriile arătate mai sus se vor admite și studenți, cari fac școala normală ort. din loc ori cursul de studii teologice în Arad.

Angajamentul cu bursa ce se va acorda de astădată se face numai pe durata anului școlar 1926/27 din pricina stărilor financiare ale fundațiunei.

Cererile sunt de a se trimite Consiliului eparhial din Arad.

Cererile ajustate defectuos nu se vor lua în socotință.

Arad, din șed. Cons. dela 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

—□—

2—3

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI“

încalcat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcțiuni

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.